

NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE OKOLJE IN HRANO

Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto

Enota za živila in predmete splošne rabe Novo mesto

Novo mesto, Mej vrta 5, SLO, +386 7 39 34 145, +386 7 39 34 101, info@nlzoh.si, www.nlzoh.si

Datum: 08.07.2019

Številka: 421-92/2019

Kopanje v rekah Krka in Kolpa v letu 2019

Prejeto:			
Sig. z	Ste.	Pril.	Vrednost
308	181-11/19		(3)

V letu 2019 smo odvzeli skupno 15 vzorcev vod iz rek zaradi ugotavljanja primernosti za kopanje. Vzorčenje smo izvedli 19. in 20. junija.

Zaradi neustreznega mikrobiološkega rezultata smo ponovili odvzem na odvzemnem mestu Brod (reka Krka) dne 02.07.2018.

Vzorčenje smo opravili na krajih, kjer se ljudje pogosto kopajo, niso pa pokrita z državnim monitoringom.

Vse vzorce kopalnih vod smo ocenili skladno z Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Ur.l. RS 25/08) in Priporočili o varnosti kopanja s smernimi vrednostmi zaradi prepovedi ali odsvetovanja kopanja na naravnih kopališčih oziroma kopalnih območjih (NIJZ).

V času odvzema vzorcev vod je bil vodostaj rek normalen, vreme je bilo stabilno, temperature zraka so bile značilne za to obdobje v letu.

Na odvzetih vzorcih smo opravili terenske, mikrobiološke in kemične analize:

Metoda vzorčenja in vse analize so bile opravljene na enak način kot pri državnem monitoringu kopalnih vod.

Terenske meritve: temperatura zraka, temperatura vode, pH, senzorični pregled, elektroprevodnost, in nasičenost vode s kisikom

Temperatura vode

Temperature vseh pregledanih rečnih vod (tabela 1) so bile med 13,7 °C in 21,8 °C.

Splošna ocena stanja rek

Vode iz vseh rek so bile na vseh odvzemnih mestih brez oz. za reko značilnega vonja, bistre in prosojne do dna, brez neobičajnih posebnosti.

V okviru mikrobioloških preiskav smo določali najverjetnejše število *Escherichia coli* in intestinalnih enterokokov.

Sanitarno-kemične analize: barva vode, amonij, nitrati, fosfati (erto), anionski detergenti, mineralna olja in fenolne snovi (skupno)

Odvzemna mesta in ocene rezultatov in prikazujemo v tabeli 1.

Ocena primernosti rek in drugih površinskih vod za kopanje:

Reka Krka: primerna za kopanje¹.

Reka Kolpa: primerna za kopanje.

Tabela 1: Ocena mikrobioloških in kemičnih rezultatov preiskanih vzorcev površinskih voda, leto 2019

področje	datum odvzema	mesto odvzema	Splošna ocena stanja reke	Temperatura vode (°C)	Mikrobiološka sprejemljivost	kemična sprejemljivost	Ocena – razvrstitev v razrede kakovosti po uredbi
KRKA	19.6.2019	Krka, Loka-Novo mesto	BP	16,1	S	S	Odlična kakovost
	19.6.2019	Krka, Brod	BP	15,3	NS	S	Slaba kakovost
	2.7.2019	Krka, Brod - KONTROLNI	BP	19,0	S	S	Dobra kakovost
	19.6.2019	Krka Otočec - kamp	BP	17,9	S	S	Odlična kakovost
	19.6.2019	Krka, Mačkovec - Termotehnika	BP	17,6	S	S	Odlična kakovost
	19.6.2019	Krka, Soteska - nad jezom	BP	13,7	S	S	Odlična kakovost
	20.6.2019	Krka, Karlče	BP	20,3	S	S	Odlična kakovost
	20.6.2019	Krka, Kostanjevica	BP	20,1	S	S	Odlična kakovost
	20.6.2019	Krka, Dobrava - pod mostom	BP	19,5	S	S	Odlična kakovost
	20.6.2019	Krka, Brod v Podbočju - nad mostom	BP	20,3	S	S	Odlična kakovost
	20.6.2019	Krka, Cerkle ob Krki	BP	21,6	S	S	Odlična kakovost
	20.6.2019	Krka, Velike Malence	BP	21,3	S	S	Odlična kakovost
	20.6.2019	Krka, Velike Malence ŠRC Grič	BP	21,8	S	S	Odlična kakovost
KOL PA	20.6.2019	Kolpa, Križevska vas (kamp)	BP	19,6	S	S	Odlična kakovost
	20.6.2019	Kolpa, Želebej - nad jezom	BP	19,9	S	S	Odlična kakovost

Legenda: BP – brez posebnosti, S=sprejemljivo s priporočili; NS = nesprejemljivo s priporočil.

* Za odvzemno mesto - Krka, Loka-Novo mesto je dogovoren obseg preiskav, ki velja za program ARSO površinskih kopalnih voda

Ocena primernosti za kopanje: po uredbi lestvica: odlična, dobra, zadostna in slaba kakovost. Upoštevati je treba, da gre v tem poročilo za zelo orientacijsko oceno, ker je zasnovana samo na enem rezultatu.

Priporočila in opozorila:

- ◆ Vode iz rek ne smemo uporabljati za pitje ali pripravo hrane.
- ◆ Med kopanjem se moramo izogibati požiranju vode; še posebej je pomembno na to opozoriti otroke!
- ◆ Potrebna je posebna previdnost pri skokih v vodo; na mestih kjer ni možno oceniti globino vode (temna, kalna voda) je to početje zelo tvegan!
- ◆ Za starše: male neplavalce in čofotalce ne smemo nikakor pustiti same in brez nadzora v bližini rek ali drugih vodnih površin.
- ◆ Po kopanju priporočamo prhanje z zdravstveno ustrezno pitno vodo.
- ◆ Vsi previdnostni ukrepi so še posebno pomembni po morebnih padavinah (nevihte...)

¹ Po Uredbi o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Ur.l. RS 25/08) se reka Krka na področju odvzemnega mesta Brod v času prvega odvzema vzorcev razvršča v kopalno vodo slabe kakovosti. Pri tem je potrebno upoštevati, da gre za oceno na podlagi dveh vzorcev, ki smo ju odvzeli v kratkem časovnem intervalu. Glede na uredbo in priporočila NIJZ odsvetujemo kopanje na tem področju in predlagamo spremeljanje stanja.

Viri:

Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Ur.l. RS 25/08), <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4701>, julij 2017

PRIPOROČILA O VARNOSTI KOPANJA S SMERNIMI VREDNOSTMI ZA PREPOVED ALI ODSVETOVANJE KOPANJA NA NARAVNIH KOPALIŠČIH
OZIROMA KOPALNIH OBMOČJIH, http://www.niz.si/sites/www.niz.si/files/uploaded/priporocila_o_varnosti_kopanja_naravna_kopaliska.pdf, julij 2017

Pripravil:

Dušan Harlander, dr. med.

DUŠAN
HARLANDER

Digitalno podpisal DUŠAN HARLANDER
DN: c=SI, st=Slovenija, o=NLZOH,
2.5.4.97=VATSI-19651295, givenName=DUŠAN,
sn=HARLANDER, serialNumber=2475537316026,
cn=DUŠAN HARLANDER
Datum: 2019.07.08 11:36:42 +02'00'